

Njemačka kao destinacija za medicinske setre

Renata Stokanović

Viša medicinska sestra, JZU Dom zdravlja Banja Luka, Bosna i Hercegovina

AKTUELNE TEME

CURRENT TOPICS

U potrazi za poslom i boljim uslovima života, sve veći je broj medicinskih sestara i tehničara koji žele napustiti Republiku Srpsku. U aprilu 2013. godine potpisan je sporazum između *Agencije za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine* sa predstavnicima *Njemačke savezne službe za zapošljavanje*. Sporazumom je definisano posredovanje pri zapošljavanju medicinskih sestara i tehničara Bosne i Hercegovine u Saveznoj Republici Njemačkoj na određeno vrijeme. Kandidati koji su zadovoljili uslove i izabrani od strane predstavnika njemačke službe za zapošljavanje, uključeni su u projekat „Triple Win“. Projekat „Triple Win“ je nastao u organizaciji *Njemačke službe za zapošljavanje (BA)* i *Njemačkog društva za međunarodnu saradnju (GIZ)*, a kandidatima pomaže kroz kurseve jezika, petodnevni kursom pripreme za rad i život u SR Njemačkoj, kao i odlasku i dobijanju vize. Takođe, projektom su precizno definisana prava i obaveze, zakonski okviri, visina plate, zdravstveno osiguranje i tome slično. Za dobijanje boravišne radne vize potreban je najmanje B1 nivo poznavanja jezika. Za trajnu radnu dozvolu medicinske sestre/tehničari iz Bosne i Hercegovine, dužni su po dolasku na radno mjesto u Njemačkoj, u roku od godinu dana položiti B2 nivo poznavanja jezika i stručni ispit – *Annerkenung*.

ZAŠTO NAŠE SESTRE ŽELE DA NAPUSTE REPUBLIKU SRPSKU?

Da li predstavnici Ministarstva zdravlja Republike Srpske razmišljaju o odlivu kvalitetnog kadra? Da li se razmišlja o resursima u RS?

Dok naša država ne prepozna stručnjake, niti ovom kadru omogućava životnu egzistenciju, u Njemačkoj smatraju da medicinska sestra sa ovih prostora zna da radi svoj posao. Prema BBC-jevim podacima od 26. marta 2013. godine, baziranim na podacima *Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD)*, na listi najtraženijih zanimanja na svijetu, na prvom mjestu se nalazi zanimanje medicinske sestre (1). Zbog demografskih promjena u društvu, udio životno starijeg stanovništva u Njemačkoj se značajno povećava iz godine u godinu. Prema Njemačkom Federalnom savezu za statistiku, Njemačkoj je trenutno potrebno oko 30 000 njegovatelja. Od početka 2013. godine Njemačka savezna agencija za zapošljavanje saraduje sa radnim tijelima Bosne i Hercegovine, Srbije, Filipina i Tunisa, a takođe je postignut sporazum o prijemu 150 kineskih medicinskih sestara. Međutim, Manuela Schwesig (SPD) je kritikovala Saveznu vladu zbog oglašavanja otvorenih radnih mjesta za privlačenje stranih medicinskih sestara. Ona je upozorila da bi matične zemlje mogle imati negativne posljedice zbog odliva kvalifikovanog kadra (2).

U Republici Srpskoj zaposleno je oko 7 000 medicinskih sestara i tehničara. Prosječna plata zaposlenih u ovom sektoru

je manja od prosječne plate u Republici Srpskoj, čime je ugroženo njihovo dostojanstvo. Odgovornost medicinskih sestara i tehničara je puno veća nego odgovornost administrativnih radnika koji imaju veću platu. Sistemski nije riješeno nagrađivanje rada, a kažnjavanje nerada. Takođe ne postoji ni sistemski plan usavršavanja, doškolovanja i educiranja medicinskih sestara i tehničara. Pored narušavanja radnog dostojanstva ovoj struci su narušena i osnovna prava vezana za radni odnos, što se ogleda u neuplaćivanju penzionog osiguranja i neredovnom uplaćivanju zdravstvenog osiguranja. Sa ekonomskog aspekta bračni par iz ove struke ne može prehraniti četveročlanu porodicu. Većina medicinskih sestara/tehničara su nezaposleni. Gotovo je nemoguće dobiti posao putem javnog konkursa. Društvo iskazuje koruptivne slabosti, koje predstavljaju veliku kočnicu u razvoju svih segmenata naše zemlje, pa tako i zdravstva. U Republici Srpskoj nema perspektive, naročito za one koji se žele dokazati u struci. Sve ove činjenice su i više nego dovoljan razlog da ogorčene medicinske sestre i tehničari, bili zaposleni ili ne, u bilo kom životnom dobu traže spas u radu u zdravstvu vodeće zemlje Evrope – Njemačke. Njemačko zdravstvo uz zapošljavanje medicinskih radnika, pruža i velike mogućnosti za njihovo napredovanje u struci.

Istovremeno, u bolnicama Republike Srpske nedostaje medicinskih sestara i tehničara. Zbog loše riješene sistematizacije radnih mjesta, bez obzira na sve savremeniju tehnologiju, medicinske sestre/tehničari su opterećeniji na radnim mjestima nego prije.

Da je sve veći broj ljudi koji želi započeti život u Njemačkoj, potvrđuju i mnogobrojne škole stranih jezika. Ljudi različitog životnog doba se svakodnevno raspituju i upisuju kurseve njemačkog jezika. Iako se projekat zove Triple Win, pobjeda nije trostruka, nego dvostruka. Zdravstvo i pacijenti Republike Srpske gube kvalitetan kadar.

LITERATURA:

1. Bohsem G., Öchsner Thomas: **Fachkräftemangel** Deutschland im Pflegenotstand (updated 11.9. 2013.) URL: <http://www.sueddeutsche.de/karriere/fachkraeftemangel-in-der-pflege-deutschland-kaempft-bisher-vegeblich-gegen-pflegenotstand-1.1768493> (cited 8.2. 2014.)
2. Global migrants: Which are the most wanted professions? (update 26.3. 2013.) URL: <http://www.bbc.co.uk/news/business-21938085> (cited 8.2.2014.)

Received: October 02, 2013

Accepted: January 16, 2014

SAVEZ MEDICINSKIH SESTARA I TEHNIČARA REPUBLIKE SRPSKE

Izveštaj organizacionog odbora III kongresa saveza medicinskih sestara i tehničara Republike Srpske

U organizaciji Saveza medicinskih sestara i tehničara Republike Srpske, a pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske održan je **III** kongres medicinskih sestara i tehničara Republike Srpske sa međunarodnim učešćem. III kongres je održan u periodu od 19-22.06.2014. godine na Jahorini u hotelu Bistrica.

Svečanom otvaranju Kongresa je prisustvovalo 300 medicinskih sestara-tehničara i drugih zdravstvenih radnika iz Republike Srpske, Federacije Bosne i Hercegovine, Srbije, Crne Gore, Slovenije i Makedonije.

Rad III kongresa medicinskih sestara i tehničara odvijao se po modelu okruglog stola, usmenih i poster prezentacija stručnih radova.

Na Kongresu su prezentovana 152 stručna rada, od ukupno prijavljenih 158 radova.

U okviru plenarne tematike obrađene su sledeće teme: Vremeplov Saveza medicinskih sestara i tehničara Republike Srpske-Nataša Egeljić-Mihailović, Korak naprijed, korak nazad - Gospava Pejić, Obrazovanje u sestrinstvu u Republici Srpskoj – zakonska regulativa – dr Milan Latinović, Obrazovanje sestara-težnja standardima Evropske Unije - prof. dr Vida Živanović, Sestrinstvo i babište Srbije - Koraci prema EU- Goran Mošić, Medicinske sestre u Sloveniji poslije 10 godina u EU-Darinka Klemenc, Komora medicinskih sestara i zdravstvenih tehničara Srbije- Dragan Šašić, Pokazatelji zdravstvenog stanja u BiH - prof. dr Živorad Maličević.

Komsija za stručno usavršavanje je na osnovu sugestija, prijedloga i inicijativa učesnika donijela slijedeće

ZAKLJUČKE

1. **Dopuniti Zakon o Zdravstvenim komorama koji dozvoljava osnivanje Komore medicinskih sestara i tehničara**
2. **Neophodno je po hitnom postupku donijeti Zakon o djelatnosti medicinskih sestara i tehničara Republike Srpske**
3. **Potrebno je imenovati medicinsku sestru u stalni radni odnos na poslovima sestrinstva unutar Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske**
4. **Potrebno je utvrditi kadrovsku projekciju za diplomirane i srednje medicinske sestre - tehničare u Republici Srpskoj**
5. **Omogućiti dodatnu edukaciju medicinskih sestara i tehničara sa srednjim obrazovanjem u skladu sa Direktivom 55/ 2013**
6. **Hitno formirati komisiju u okviru Saveza medicinskih sestara i tehničara Republike Srpske radi praćenja mobinga zaposlenih u zdravstvenim ustanovama Republike Srpske**

Po mišljenju Komisije za stručno usavršavanje i na osnovu procjene učesnika kongresa, prezentovani radovi bili su kvalitetni, stručni i u skladu sa Programom Kongresa.

III Kongres medicinskih sestara i tehničara Republike Srpske završio je svoj stručni rad prema programu 21 Juna 2014. godine u 14:00 časova zvaničnim zatvaranjem Kongresa.

Jahorina, 21.06.2014

Organizacioni odbor III kongresa SMSIT RS